

Izlaganje predsjednika Skupštine Crne Gore Ivana Brajovića na Osmom zasijedanju Ženskog parlamenta

srijeda, 7. marta 2018. godine

Poštovane dame i uvaženi gosti,

U susret Međunarodnom danu žena, Skupština Crne Gore danas 8-mi put organizuje zasijedanje Ženskog parlamenta. S ponosom ističem da je ovo treće okupljanje u proteklih godinu dana, kada smo usmjereni isključivo na aktuelna pitanja položaja žena u Crnoj Gori.

Velika pažnja značajnog broja učesnika na ovom, kao i na prethodnim zasijedanjima, pokazuje da je Crna Gora država koja s pravom pretenduje da postane dio razvijenih evropskih demokratija, jer između ostalog postoji i sve izraženija društvena svijest o važnosti unaprjeđenja položaja i uloge žena.

Dok smo se na prethodna dva zasijedanja Ženskog parlamenta ciljano bavili položajem Romkinja u Crnoj Gori, a potom borbom protiv nasilja u porodici, danas ćemo debatovati o različitim temama i svemu što predstavnice žena smatraju da iziskuje odgovor.

Kao predsjednik Skupštine imam privilegiju da direktno doprinosim, zajedno sa koleginicama i kolegama poslanicima, stvaranju zakonskih pretpostavki kojima se na dugoročno održiv način brine o ljudskim pravima, među kojima prava žena zauzimaju istaknuto mjesto. Isto tako kao socijaldemokrata imam još veću odgovornost da pokrećem pitanja koja tretiraju prava pojednaca u društvu, posebno svih kategorija kojima su ta prava na neki način uskraćena, odnosno onima koji se osjećaju ugroženima.

U crnogorskoj istoriji postoje značajni datumi i događaji kojima se možemo pohvaliti u borbi žena za pravo glasa, za ekonomsku nezavisnost i punu ravnopravnost. Prešli smo dug put od tradicionalne uloge žene u staroj Crnoj Gori, koju su tada definisali duboko ukorijenjeni patrijarhalni stavovi. Ustavom iz 1946. godine žene su dobile pravo glasa i otpočelo je masovno školovanje, samim tim i stvaranje osnove za ekonomsku nezavisnost. Složićemo se da je u današnjem društvenom položaju žena ostvaren značajan civilizacijski napredak. Treba istaći i značajne promjene i ostvarene mjerljive rezultate u razumijevanju uloge žena u političkom životu u Crnoj Gori, naročito u zakonodavnoj grani vlasti, imajući u vidu da se kod nas politika dugo tretirala kao pretežno muško zanimanje.

Posljednjim izmjenama izbornog zakona osigurali smo mogućnost da se učešće žena u zakonodavnoj vlasti poveća, uključujući i normu po kojoj odbornicu i poslanicu koja podnese ostavku, isključivo mijenja sljedeća kandidatkinja sa izborne liste. Tako, u radu ovog saziva Skupštine Crne Gore učestvuje 19 poslanica, što procentualno iznosi 23,45% ukupnog broja i predstavlja značajan pomak u odnosu na sastav prethodnog saziva gdje je bilo samo 14 poslanica.

Radna grupa za implementaciju preporuka OEBS/ODIHR-a, posebnu pažnju posvetila je izmjeni izbornog zakona, u dijelu povećanja traženog minimuma zastupljenosti žena na listama, kao i u pogledu njihovog rasporeda. Predloženim zakonskim rješenjem, svaki treći kandidat na listi mora biti žena. Kako je za usvajanje Zakona o izboru odbornika i poslanika potrebno dvije trećine svih izabраниh predstavnika građana, ostaje da sačekamo da i opozicija prepozna interes i svoju odgovornost po ovom pitanju.

Kao što su vidljivi napori koje ulaže Skupština Crne Gore, očekujemo da i ostali segmenti vlasti i civilni sektor pruže iskreni i puni doprinos emancipaciji društvene zajednice kroz unaprjeđenje ženskih prava. Svjesni smo da postoji prostor za dalje djelovanje i razvijanje svijesti o potrebi da žene budu zastupljenije na mjestima odlučivanja i moći, zaštićenije kada je u pitanju nasilje, ekonomski samostalnije, kao i da budu nosioci jednakih prava po pitanjima imovine, naslijeđa i dr. Posebno ističem važnost promocije pravih vrijednosti, za što je građansko obrazovanje u širem smislu neophodan temelj, kako bi se mentalitetski odnos prema ženama stalno mijenjao na bolje.

Na kraju, dozvolite da iskažem uvjerenost da naše društvo ima potencijala i snage za dalje promjene. Ovo su procesi koje nije lako nositi. Uvažene dame, ja sam vaš saveznik.

U nadi da su moja uvodna razmišljanja na liniji nastavka diskusije, biće mi čast i zadovoljstvo da razmijenimo mišljenja i time damo priliku i crnogorskoj javnosti da na pravi način obilježi Međunarodni dan žena.

Hvala.